

Ecologie en Samenleving

Rivke Jaffe, UvA, 4 februari 2015

Ecologie en samenleving

- Geologie en klimaat
- Ecologie en economie
- Ecologie en beeldvorming
- Lokale perspectieven op natuur en milieu

Geologie en klimaat

- geologie: tektonische platen, (vulkanisch) gebergte, koraal
- bodem: vulkanisch, vruchtbaar
- klimaat: tropisch, warm en vochtig, noordoostpassaat
- weer: orkanen, regenseizoenen

Ecologie en economie

Economische activiteiten en natuurlijke hulpbronnen
(vruchtbare bodems, tropisch klimaat, delfstoffen, stranden)

- Landbouw
 - plantage-economie: suiker, koffie, bananen, tabak
 - kleine landbouw
 - bosbouw
 - visserij
- Mijnbouw
 - olie, gas, bauxiet, nikkel, goud
- Toerisme
 - stranden, zee, bos, klimaat

Ecologie en economie

Economie en milieuproblematiek
(uitputting, vervuiling, verstoring natuurlijke hulpbronnen/landschappen)

- Landbouw
 - bodemerrosie
 - ontbossing
 - overbevising
- Mijnbouw
 - vervuiling water, bodem, lucht
- Toerisme
 - ecologisch draagvlak (carrying capacity)
 - overconsumptie energie en drinkwater, transportgebruik, golfbanen
 - vervuiling (afval en afvalwater)
 - overontwikkeling kusten en stranderosie
 - verstoring kustecosystemen (mangroven, koraalrif)

Ecologie en beeldvorming

- Caraïbisch gebied verbeeld als "natuurlijke" regio
 - paradijs (eilanden) of Eldorado (Guyana's)
- Natuur en *othering*
 - sociale productie van de natuur en van geracialiseerd verschil
 - koloniaal contrast Europa/VS ↔ Caraïben
 - cultuur/beschaving/moderniteit ↔ natuur/achterlijkheid/premodern
- inheemse en Afro-Caraïbische bevolking werden verbeeld als:
 - dichter bij de natuur, niet in staat om de natuur zinvol te beheren, minder beschaafd, premodern
- Europese kolonistoren werden verbeeld als:
 - beter in staat om zowel natuur als mensen productief te maken, beschaafde stedenbouwers

Verschillende fases van verbeelding

- Vroege kolonisten (15e-17e eeuw)
 - Hof van Eden, tropisch paradijs, ongerepte natuur, vruchtbaarheid, hoorn des overvloeds, natuurlijke weelde zonder arbeid, natuurlijke hulpbronnen als *commodities*
- Plantagekolonies (18e eeuw)
 - ongezonde *tarrid zone*, landschap en macht: plantages
- Na de plantages? (19e eeuw)
 - *renaturalization*, romantische focus op *wilderness*
- Na onafhankelijkheid? (20e-21e eeuw)
 - (eco)toerisme, natuurbescherming, biodiversiteit en endemische soorten

stad en milieu op Curaçao en Jamaica

- onderzoek naar milieupercepties "professionals" en "leken"
- verschillen tussen beleidsmakers en mensen die in milieuproblemen wonen

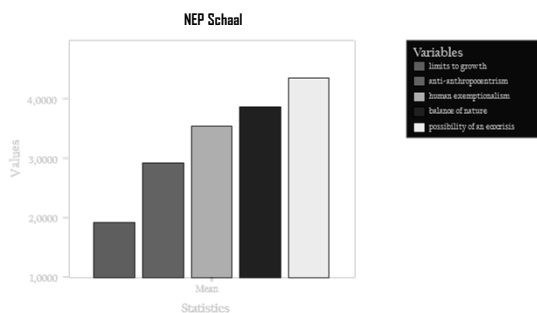
"professionals" vs. "leken"

- Overheid en NGOs
 - "groene agenda" milieuproblemen
 - elite actoren in overheid en NGOs
 - invloed niet-lokale actoren
- Wijkbewoners
 - "bruine agenda" milieuproblemen
 - armoede, geweld en criminaliteit
 - sociale uitsluiting en marginalisering

barrio-niveau percepties natuur

- sterke religieuze basis, linken natuurlijke en bovennatuurlijke
 - de natuur is door God/Jah geschapen
 - sterke, wilde natuur: geen grenzen aan de groei
 - mensen als deel van natuur
 - animisme en verbondenheid (bezielde natuur)
 - ecologische rampen als straf van God
 - de natuur is door God/Jah aan mensen gegeven
 - instrumentele waarde natuur
 - *Dominion of stewardship* over de natuur
- vertrouwen in technologie en ontwikkeling als vooruitgang
 - geen grenzen aan de groei
 - wilde natuur moet "ontwikkeld" worden

verschillen met professioneel en 'westers' milieubewustzijn

"Ecologisch wereldbeeld"

